

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 16 marca 2011 r.

**Pan
Michał Targowski
Dyrektor
Miejskiego Ogrodu Zoologicznego
„Wybrzeża”
w Gdańsku**

LGD-4110-001-01/2010
R/10/012

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie *art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.)*, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku przeprowadziła kontrolę w Miejskim Ogrodzie Zoologicznym „Wybrzeża” w Gdańsku („ZOO”). Tematem kontroli było gospodarowanie środkami publicznymi przez ZOO w latach 2008-2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 18 lutego 2011 r., po naradzie pokontrolnej przeprowadzonej 14 marca 2011 r. i złożeniu dodatkowych wyjaśnień dotyczących nieprawidłowości przedstawionych w protokole kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie *art. 60 ustawy o NIK*, przekazuje niniejsze wystąpienie pokontrolne

Najwyższa Izba Kontroli działalność ZOO ocenia:

- negatywnie w zakresie: prowadzenia ksiąg rachunkowych, zaciągania zobowiązań pieniężnych, udzielenia zamówień publicznych, przygotowania realizacji niektórych zadań finansowanych z budżetu ZOO, sporządzania sprawozdań budżetowych dotyczących dochodów i wydatków budżetowych, funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej (zarządczej),
- pozytywnie w zakresie wykorzystania środków budżetowych, a także - pomimo stwierdzonych nieprawidłowości - w obszarach dotyczących: pobierania dochodów budżetowych, opracowywania i realizacji planów działalności ZOO, zatrudniania i wynagradzania pracowników.

Powyższe oceny ogólne wynikają z następujących ocen cząstkowych i ustaleń kontroli.

1. Łączna kwota wydatków budżetowych ZOO w kontrolowanym okresie wyniosła 35.959,2 tys. zł, co stanowiło 99,6% planowanych wydatków. Badaniem objęto 30 największych kwotowo wydatków (netto), po 10 płatności w latach: 2008 (2.710,9 tys. zł), 2009 (840,8 tys. zł) i 2010 (285,3 tys. zł). Stwierdzono, że księgi rachunkowe ZOO były prowadzone nierzetelnie, tj. z naruszeniem *art. 24 ust. 1 ustawy o rachunkowości*¹, gdyż:
 - na skutek zrealizowania 7 wydatków nie zwiększono w księgach rachunkowych ZOO wartości początkowej istniejących środków trwałych oraz nie ujęto w nich nowego środka trwałego, pomimo iż nakłady związane z tymi wydatkami, tj. przebudową, rozbudową albo modernizacją istniejących środków trwałych lub budową nowego składnika majątku trwałego [Przebudowa woliery dla ptaków z wykonaniem robót rozbiórkowych - etap I – 363,1 tys. zł („Woliera dla kondorów”), Modernizacja wybiegu dla tygrysów – 239,8 tys. zł („Klatka dla tygrysów”), Ogrodzenie powiększające wybieg gepardów – 69,6 tys. zł („Wybieg dla gepardów”), Modernizacja ciągów pieszo-jezdných - etap I – 79,1 tys. zł („Ciągi pieszo-jezdne 2008”), Ciągi pieszo-jezdne – 93,8 tys. zł („Ciągi pieszo-jezdne 2009”), Budowa drogi wzdłuż wybiegu dla żyraf – 161,3 tys. zł („Droga koło żyraf”), Modernizacja Małego ZOO - klatka dla żbików – 206,5 tys. zł („Klatka dla żbików”)], przewyższały w każdym przypadku kwotę 3,5 tys. zł. Zgodnie z przepisami *art. 28 ust. 1 pkt 1 i ust. 8 ustawy o rachunkowości* oraz *art. 16g ust. 1 pkt 1 i ust. 13 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych*², nakłady te wpływały na wycenę majątku trwałego ZOO (powodowały zwiększenie jego wartości) i podlegały zaewidencjonowaniu na koncie 011 „Środki trwałe”, w myśl postanowień *załącznika nr 2 do rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości z 2006 r.*³. W trakcie kontroli ujęto w księgach rachunkowych ZOO na koncie 011 wartość nakładów związanych z realizacją ww. zadań, dotyczących wydatków za wykonane roboty budowlane oraz opracowane dokumentacje techniczne (m.in. projekty budowlane, kosztorysy, pomiary), tj.: Woliera dla kondorów – 412,6 tys. zł, Klatka dla tygrysów – 250,0 tys. zł, Klatka dla żbików i rysy – 547,6 tys. zł (w tym roboty budowlane w zakresie klatki dla: żbików – 206,5 tys. zł,

¹ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.)

² Dz.U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.

³ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.) – obowiązywało do 30.07.2010 r.

- rysi – 318,1 tys. zł), Wybieg dla gepardów – 84,0 tys. zł, Ciągi pieszo-jezdne 2008 – 84,7 tys. zł, Ciągi pieszo-jezdne 2009 – 98,8 tys. zł, Droga koło żyraf – 162,5 tys. zł,
- wydatki poniesione na realizację ww. zadań, zamiast w § 6050 „Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych”, zaklasyfikowano do § 4270 „Zakup usług remontowych”, co było niezgodne z postanowieniami *załącznika nr 4 do kolejnych rozporządzeń Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (z 2006 r.⁴ i z 2010 r.⁵)*,
 - w 10 z 30 dowodów księgowych związanych z badanymi wydatkami nie wskazano miesiąca ich ujęcia w księgach rachunkowych ZOO, co było niezgodne z *art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości*. W trakcie kontroli uzupełniono dekretację dowodów księgowych o wskazanie miesiąca ich ujęcia w księgach.

Obowiązki i odpowiedzialność w zakresie prowadzenia rachunkowości powierzył Pan głównemu księgowemu ZOO.

Stwierdzono jednak, że zgodnie z *art. 21 ust. 1 ustawy o rachunkowości* dowody księgowe zawierały oznaczenia stron dokonujących operacji oraz opisy i wartości tych operacji, a także daty ich dokonania, akceptacje dowodów pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, wskazania zatwierdzenia i sposobu ujęcia dowodów w księgach. Zapisy księgowe dokonane na podstawie zbadanych dowodów zawierały dane, o których mowa w *art. 23 ust. 2 ww. ustawy*.

2. Przygotowanie realizacji niektórych zadań finansowanych ze środków budżetowych ZOO (w ramach 30 największych zbadanych płatności) przebiegało w niewłaściwy sposób. Przed rozpoczęciem robót budowlanych w przypadku 7 zadań (Woliera dla kondorów, Klatka dla tygrysów, Wybieg dla gepardów, Ciągi pieszo-jezdne 2008, Ciągi pieszo-jezdne 2009, Droga koło żyraf, Remont dachu w pawilonie dla szympanów), ZOO nie zgłosiło bowiem właściwemu organowi architektoniczno-budowlanemu zamiaru ich rozpoczęcia. Brak przekazania takich zgłoszeń spowodował, że organ ten nie miał możliwości wypowiedzenia się w sytuacji, gdyby niektóre z tych robót wymagały uzyskania decyzji o pozwoleniu na ich wykonanie czy też o pozwoleniu na użytkowanie ze względu na publiczny charakter ZOO.

⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 107, poz. 726 ze zm.) – obowiązywało do 31.12.2009 r.

⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207 ze zm.)

NIK nie podziela Pana wyjaśnień, iż tylko budowa ogrodzeń od strony dróg, ulic, placów, torów kolejowych i innych miejsc publicznych wymaga zgłoszenia, gdyż w każdym przypadku gdy wysokość ogrodzenia jest wyższa niż 2,20 m wymaga realizacji powyższego obowiązku (*art. 30 ust. 1 pkt 3 Prawa budowlanego*⁶), a także stwierdzenia, iż drogi na terenie ZOO nie są drogami publicznymi, gdyż przepisy nie przewidują odstępstw od zasady określonej w *art. 30 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 29 ust. 2 pkt 12 Prawa budowlanego*. Remontu dachu w pawilonie dla szympanсів nie można było uznać (przed rozpoczęciem robót), jak Pan wyjaśnił, za konserwację bieżącą, bowiem charakter zamierzonych prac według dokumentacji technicznej z 16.04.2010 r. (m.in. wymiana elementów konstrukcyjnych dachu, okien i pokrycia dachowego) wymagał dokonania zgłoszenia remontu istniejącego obiektu budowlanego (*art. 30 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 29 ust. 2 pkt 1 Prawa budowlanego*).

Należy przy tym zauważyć, że w trakcie kontroli przekazał Pan Powiatowemu Inspektorowi Nadzoru Budowlanego w Gdańsku informację o zakończeniu remontu dachu w pawilonie dla szympanсів, a po zakończeniu kontroli skierował Pan pismo do tego organu w sprawie robót budowlanych dotyczących pozostałych 6 obiektów.

3. W ZOO podejmowano działania na rzecz poprawy warunków hodowli i utrzymania zwierząt (m.in. budowa nowej woliery dla kondorów czy wybiegu dla gepardów). Jednak środki budżetowe na działalność statutową związaną z zapewnieniem optymalnych warunków bytowania i utrzymania zwierząt oraz modernizacją i rozbudową obiektów ekspozycyjnych i zaplecza hodowlanego, którymi dysponowało ZOO, były niewystarczające. Stwierdzono bowiem, iż warunki bytowe osobników 22 z 200 gatunków zwierząt przebywających w ZOO nie odpowiadały, jak Pan wyjaśnił, przede wszystkim z powyższego powodu, minimalnym wymagom określonym w *załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie warunków hodowli i utrzymywania poszczególnych grup gatunków zwierząt w ogrodzie zoologicznym*⁷. Przykładowo w ZOO (na dzień 31.10.2010 r.) przebywało:

- 5 osobników makaka rezusa w pomieszczeniu o wysokości 1,80 m, przy wymaganej wysokości 3 m,
- 2 osobniki hipopotama nilowego w pomieszczeniu wewnętrznym wyposażonym w natrysk, przy wymaganym wyposażeniu – basen,

⁶ Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz.U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623)

⁷ Dz.U. z 2005 r. Nr 5, poz. 32

- 5 osobników drzewołaza błękitnego w terrarium o wymiarach 0,32x0,18x0,24 m, przy wymaganym terrarium o wymiarach 0,35x0,28x0,53 m dla pary oraz dodatkowo 15% dla każdego kolejnego osobnika,
- 4 osobniki drzewołaza żółtopasego w terrarium o wymiarach 0,32x0,18x0,24 m, przy wymaganym terrarium o wymiarach 0,3x0,24x0,45 m dla pary oraz dodatkowo 15% dla każdego kolejnego osobnika.

W trakcie kontroli dwa gatunki żab (drzewołaz błękitny oraz drzewołaz żółtopasy) zostały przeniesione do terrariów o wymiarach 0,42x0,45x0,45 m.

4. Nie przestrzegano obowiązku zaciągania zobowiązań pieniężnych do wysokości kwot wydatków określonych w zatwierdzonym planie finansowym ZOO. Stwierdzono, że z naruszeniem *art. 193 ustawy o finansach publicznych z 2005 r.*⁸ zaciągnął Pan zobowiązania pieniężne (których termin zapłaty upływał w roku następnym) przekraczające wysokość kwot wydatków określonych w zatwierdzonych planach finansowych ZOO: w 2008 r. o 123.029,22 zł (§§ 4210, 4260, 4270, 4300, 4360, 4370, 4430) oraz w 2009 r. o 14.930,66 zł (§ 4270). Według Pana wyjaśnień powodem takiego działania w 2008 r. było przekonanie, iż wynikające ze statutu ZOO upoważnienie dotyczące zwykłego zarządu było wystarczające do zaciągnięcia tych zobowiązań, natomiast w 2009 r. zaciągnięte zobowiązania dotyczyły awarii, które należało pilnie usunąć dla dobra przebywających w ZOO zwierząt. Zauważyć należy, iż nie posiadał Pan upoważnienia Prezydenta Miasta Gdańska do zaciągania w 2008 r. zobowiązań z tytułu umów, których realizacja w roku następnym była niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania jednostki i termin zapłaty upływał w roku następnym, a upoważnienie takie dotyczące 2009 r. nie obejmowało § 4270.
5. Nierzetelnie sporządzono roczne sprawozdanie budżetowe z wykonania planu wydatków Rb-28S za 2008 r. W sprawozdaniu tym wykazano w rozdziale 92504 w kolumnie „Wydatki wykonane” dane niezgodne z ewidencją księgową ZOO, co naruszało przepisy § 6 *ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej z 2006 r.*⁹, gdyż kwoty w nim wykazane były mniejsze od kwot wynikających z ksiąg: w § 4010 o 14.211,30 zł, w § 4170 o 100,00 zł, w § 4210 o 289,99 zł, w § 4410 o 869,28 zł, w § 4420 o 96,82 zł, w § 4430 o 1.396,42 zł. Powyższe rozbieżności wynikały, jak Pan wyjaśnił, z braku wprowadzenia do ewidencji księgowej technicznych

⁸ Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) – obowiązywała do 31.12.2009 r.

⁹ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm.) – obowiązywało do 07.02.2010 r.

zapisów ujemnych. Sprawozdanie zostało podpisane przez Pana oraz Głównego Księgowego ZOO. Sprawozdanie budżetowe Rb-28S za 2009 r. sporządzono prawidłowo.

6. Stwierdzono nieprawidłowości przy udzieleniu i realizacji zamówień publicznych.

6.1. Zbadano 10 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego stwierdzając, że:

- a) w niewłaściwym trybie (z wolnej ręki) udzielono zamówienia pn. Droga koło żyraf o wartości 161,3 tys. zł netto. Jako przesłankę udzielenia zamówienia z wolnej ręki wskazał Pan bowiem *art. 67 ust. 1 pkt 3 Pzp*¹⁰, wyjaśniając przy tym m.in. że środki finansowe na budowę drogi otrzymano 29.10.2010 r., a ZOO jako jednostka budżetowa było zobowiązane do wydatkowania tych środków do końca 2010 r., w związku z tym nie można było dochować terminów przewidzianych dla przetargu. Okoliczności powyższe nie mogły stanowić przesłanki do udzielenia ww. zamówienia z wolnej ręki,
- b) 3 zamówienia spośród 8 udzielonych w trybie przetargu nieograniczonego realizowali wykonawcy, którzy nie złożyli wszystkich dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu, wskazanych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (*art. 25 ust. 1 Pzp*), a ZOO nie wezwało ich, zgodnie z *art. 26 ust. 3 Pzp*, do uzupełnienia (Woliera dla kondorów, Klatka dla żbików, Wybieg dla gepardów).

6.2. Z pominięciem przepisów *Pzp* udzielono zamówień na dostawy olejów napędowego i opałowego. Wartość ww. zamówień udzielonych w badanym okresie bez stosowania *Pzp* i wydatków budżetowych poniesionych za ich realizację wyniosła odpowiednio: w 2008 r. – 65.096,66 zł (16.790,04 euro) i 68.113,50 zł (17.568,16 euro), w 2009 r. – 53.494,25 zł (13.797,49 euro) i 53.980,00 zł (13.922,78 euro)¹¹, w 2010 r. – 66.391,11 zł (17.293,86 euro) i 44.324,17 zł (11.545,76 euro)¹². Zgodnie z *art. 34 ust. 1 Pzp* w przypadku dostaw powtarzających się okresowo podstawą ustalenia wartości zamówienia jest łączna wartość zamówień tego samego rodzaju udzielonych w terminie poprzednich 12 miesięcy lub w poprzednim roku budżetowym albo których zamawiający zamierza udzielić w terminie 12 miesięcy następujących po pierwszej usłudze lub

¹⁰ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.)

¹¹ Według kursu określonego w § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 2007 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczenia wartości zamówień publicznych (Dz.U. Nr 241, poz. 1763) – obowiązywało do 31.12.2009 r. (kurs 3,8771)

¹² Według kursu określonego w § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2009 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczenia wartości zamówień publicznych (Dz.U. Nr 224, poz. 1796) – obowiązuje od 01.01.2010 r. (kurs 3,839)

dostawie, przy czym wyboru podstawy ustalenia wartości zamówienia na takie dostawy nie można dokonać w celu uniknięcia stosowania *przepisów Pzp (art. 34 ust. 2)*. Wyjaśnił Pan, że ZOO zmuszone było do udzielania zamówień na dostawy oleju opałowego w częściach ze względu na zmienność cen na rynku, która uniemożliwiała zawarcie i realizację umowy oraz niesprzyjające warunki pogodowe. W dniu 18.10.2010 r. ZOO udzieliło w trybie przetargu nieograniczonego zamówienia na dostawę oleju opałowego.

W sprawie dostaw oleju napędowego wyjaśnił Pan, iż ZOO podejmowało próby udzielenia zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego (w 2008 r. nie złożono oferty, a w 2010 r. złożona oferta była niezgodna z warunkami udziału w przetargu) oraz, że do zakupu paliw z pominięciem *Pzp* zamawiający zmuszony był sytuacją rynkową oraz koniecznością zapewnienia ciągłości funkcjonowania ZOO.

- 6.3. Wykonawca zamówienia pn. Dostawa dwóch meksów nie zapłacił ZOO w badanym okresie kary umownej (109,06 zł) tytułem 1-dniowego opóźnienia w dostawie towaru, pomimo iż wymóg taki wynikał z *§ 4 ust. 1 umowy z 19.11.2010 r.* Główny Księgowy ZOO wyjaśnił, że przez przeoczenie nie potrącono kwoty kary z wynagrodzenia wykonawcy. W trakcie kontroli NIK ZOO wystawiło notę obciążeniową, a wykonawca zapłacił karę w należnej wysokości.

7. Prawidłowo ustalono kategorie zaszeregowania oraz wynagrodzenia objętych w tym zakresie badaniem 30 pracowników ZOO, tj. 26% pracowników ogółem zatrudnionych na dzień 23.12.2010 r. (116 osób). Stwierdzono natomiast nieprawidłowości dotyczące: zatrudniania osób, które nie spełniały wymagań określonych dla danego rodzaju stanowiska oraz wypłat zaliczek na poczet przyszłych wynagrodzeń.

- 7.1. Ustalono, iż 5 pracowników nie posiadało odpowiedniego wykształcenia bądź doświadczenia zawodowego (w chwili rozpoczęcia pracy w ZOO) wymaganych przepisami *załącznika nr 3 do rozporządzeń Rady Ministrów: z dnia 2 sierpnia 2005 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych jednostek samorządu terytorialnego*¹³ oraz *z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych*¹⁴, tj.:

- kierownik Działu Finansowo-Księgowego nie posiadał wyższego wykształcenia,

¹³ Dz.U. Nr 146, poz. 1222 ze zm. – rozporządzenie obowiązywało do 31.03.2009 r.

¹⁴ Dz.U. Nr 50, poz. 398 ze zm.

- jeden z robotników wysoko wykwalifikowanych nie posiadał wykształcenia zawodowego (legitymował się wykształceniem podstawowym), a drugi w dacie zatrudnienia w ZOO nie posiadał 3-letniego stażu pracy,
- jeden z robotników wykwalifikowanych nie posiadał wykształcenia zawodowego, a drugi odpowiedniego wykształcenia zawodowego (dla pielęgniarzy zwierząt).

Po zakończeniu kontroli NIK wypowiedział Pan kierownikowi Działu Finansowo-Księgowego umowę o pracę w części zajmowanego stanowiska (zmiana na starszego księgowego).

7.2. ZOO wypłaciło w latach 2008-2010, na wnioski pracowników, zaliczki na poczet przyszłych wynagrodzeń w kwocie ogółem 61,1 tys. zł, podczas gdy takiej możliwości nie przewidziano w wewnętrznych regulaminach. W trakcie kontroli wydał Pan zarządzenie w sprawie zakazu wypłat zaliczek.

8. Łączna kwota zrealizowanych dochodów budżetowych przez ZOO w latach 2008-2010 wyniosła ogółem 12.075,3 tys. zł, co stanowiło 99% dochodów planowanych w tym okresie. Największy udział w dochodach miały wpływy ze sprzedaży biletów wstępu do ZOO oraz materiałów reklamowych (promocyjnych), które wyniosły: w 2008 r. – 2.657,2 tys. zł, w 2009 r. – 3.904,7 tys. zł, w 2010 r. – 3.420,4 tys. zł. Zaległości w należnościach z tytułu dochodów wynosiły na koniec badanych lat – odpowiednio – 8,3 tys. zł, 7,9 tys. zł i 13,0 tys. zł. W zakresie prawidłowości pobierania dochodów budżetowych badaniem objęto kwoty ze sprzedaży biletów w miesiącach styczniu i lutym 2009 r. (odpowiednio: 13,5 tys. zł i 14,9 tys. zł) oraz z tytułu sprzedaży materiałów reklamowych (promocyjnych) w kwietniu 2009 r. (3,3 tys. zł) i kwietniu 2010 r. (2,1 tys. zł). Zbadano również rzetelność sporządzenia rocznych sprawozdań budżetowych z wykonania planu dochodów Rb-27S za lata 2008 i 2009 oraz skuteczność działań windykacyjnych podejmowanych w stosunku do zaległości istniejących na koniec 2008 r. i 2009 r.

8.1. W prawidłowej wysokości pobierano dochody z tytułu sprzedaży biletów wstępu do ZOO, tj. zgodnie z cenami ustalonymi w *zarządzeniach Prezydenta Miasta Gdańska w sprawie ustalenia wysokości cen biletów wstępu do ZOO, do „Małego ZOO”, określenia kategorii osób uprawnionych do biletów ulgowych i osób uprawnionych do bezpłatnego wstępu do ZOO oraz zatwierdzenia cen materiałów reklamowych, promocyjnych sprzedawanych w ZOO* (nr 328/07 z 26.03.2007 r. – obowiązywało do 31.01.2009 r. oraz nr 13/09 z 07.01.2009 r.).

- 8.2. W kwietniu 2009 r. prowadzono m.in. sprzedaż pocztówek trójwymiarowych i magnesów na lodówkę, pomimo że możliwość pobierania dochodów z tego tytułu określono w obowiązującym od maja 2009 r. *zarządzeniu Prezydenta Miasta Gdańska nr 487/09 z 10.04.2009 r. zmieniającym zarządzenie nr 13/09 z 07.01.2009 r.* (uzyskane z powyższego tytułu dochody wyniosły 0,7 tys. zł).
- 8.3. W sprawozdaniu Rb-27S za 2008 r. w rozdziale 92504 § 0830 w kolumnach: „należności” i „dochody wykonane” wykazano kwotę o 79,30 zł niższą niż wynikająca z ewidencji księgowej ZOO, a ponadto nie wykazano wynikających z tej ewidencji zaległości w rozdziale 92504 w §§ 0750 i 0870 na łączną kwotę 6.581,44 zł, co było niezgodne z § 6 ust. 1 pkt 1 i § 9 ust. 2 *rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej z 2006 r.* Sprawozdanie zostało podpisane przez Pana oraz Głównego Księgowego ZOO. Sprawozdanie Rb-27S za 2009 r. sporządzono prawidłowo.
- 8.4. Pierwsze czynności windykacyjne podejmowano bezzwłocznie, tj. w okresie do 71 dni od dnia powstania wymagalności. Działanie te były skuteczne, gdyż w ich efekcie zaległości w należności głównej (11,8 tys. zł) i odsetki (0,2 tys. zł) zostały uregulowane. Nie wyegzekwowano zaległości w kwocie 0,7 tys. zł (istniejącej na koniec 2008 r. i 2009 r.), gdyż czynności komornicze nie przyniosły efektu.
9. Dokonano złomowania samochodu osobowego (ze względu na jego zły stan techniczny) bez wymaganej § 6 ust. 1 w związku z ust. 4 lit. c *statutu ZOO* zgody Prezydenta Miasta Gdańska. Według Pana wyjaśnień złomowania dokonano w oparciu o błędną interpretację statutu ZOO. Podjęta przez Pana powyższa decyzja uzyskała w trakcie kontroli akceptację Prezydenta Miasta Gdańska.
10. Realizacja programów wymaganych *statutem ZOO*: dydaktyczno-oświatowego oraz działalności hodowlanej przebiegała w sposób właściwy. Niezrealizowanie niektórych działań wynikało głównie z braku wystarczających środków budżetowych. Stwierdzono natomiast, że w ZOO nie opracowywano programu naukowo-badawczego (§ 3 pkt 1 *statutu ZOO*). W tej sprawie wyjaśnił Pan, iż zapis w statucie ZOO jest przestarzały i wymaga bezwzględnej likwidacji.
11. W ZOO funkcjonował system kontroli wewnętrznej (od 2010 r. zarządczej), opisany w wewnętrznych procedurach, jednak zdaniem NIK ujawnione nieprawidłowości oraz ich skala wskazują na nienależyte jego funkcjonowanie.

Stwierdzono ponadto, iż nie ustalił Pan pisemnych procedur kontroli udzielania zamówień publicznych o wartości wyższej niż równowartość 14.000 euro oraz zwrotu środków publicznych wymaganych *art. 47 ust. 3 w związku z ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych z 2005 r.* Procedury dotyczące zwrotu środków ustalił Pan po zakończeniu czynności kontrolnych.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) podjęcie działań w celu poprawy skuteczności kontroli zarządczej w obszarach, w których stwierdzono nieprawidłowości,
- 2) wzmocnienie nadzoru nad realizacją, przed rozpoczęciem robót budowlanych, obowiązków formalno-prawnych wynikających z *Prawa budowlanego*,
- 3) wzmocnienie nadzoru nad sporządzaniem sprawozdań budżetowych Rb-27S i Rb-28S,
- 4) podjęcie działań w celu zatrudniania na wszystkich stanowiskach osób posiadających wymagane kwalifikacje,
- 5) podjęcie działań w celu doprowadzenia do zgodności sporządzanych programów działalności ZOO z wymaganymi w statucie ZOO.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku, na podstawie *art. 62 ust. 1 ustawy o NIK* oczekuje przedstawienia, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią *art. 61 ust. 1 ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z *art. 62 ust. 2 ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.